

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: III/315-6/2025		
Érkezett: 2025 MÁRC 25.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 0	Kezelőiroda:

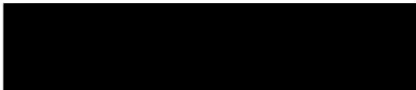
ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

ELNÖKE

2025.OBH.XX.B.7/29.

Hiv. szám: III/315-5/2025.

Alkotmánybíróság

Budapest

Tisztelt

A Debreceni Ítéltábla kezdeményezése alapján folytatott **egydi normakontroll eljárásban** a fenti számú megkeresését köszönettel megkaptam.

A **büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény** (a továbbiakban: Be.) – **kizárásra** vonatkozó - **869. § (2) bekezdés b) pontja** Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálata körében feltett kérdések vonatkozásában az alábbiakról tájékoztatom.

1. A bírósági szervezeten belül az OBH információi szerint milyen gyakorisággal fordult elő olyan helyzet, hogy a büntető ügy elbírálására a törvény szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon a részletezett kizárási ok alkalmazása esetén nem maradt olyan megfelelő szakértelemmel rendelkező bíró, aki eljárhat?

A kérdést - a bíróságok széleskörű bevonásával – **a 2017. január 1. napja és 2024. december 31. napja közötti időszak vonatkozásában** vizsgáltam meg.

A bírósági visszajelzések alapján a vizsgált időszakban

- **három ítéltáblán nem fordult elő** olyan eset, hogy nem maradt volna olyan megfelelő szakértelemmel rendelkező bíró, aki az adott ügyben eljárhatott,
- **egy ítéltáblán összesen 5 peres és 15 nemperes ügyben** felmerült a részletezett kizárási ok, emiatt az ügyelosztási rend szerint polgári ügyszakos bíró bevonásával jártak el, továbbá
- **a Fővárosi Ítéltáblán a katonai büntetőügyek** másodfokú intézése során a kérdésben írt perjogi helyzet **többször megvalósult**, tekintettel arra, hogy a Be. 697. § (2) bekezdése alapján a katonai büntetőeljárásra tartozó ügyekben másodfokon kizárólag a Fővárosi Ítéltábla egyetlen katonai tanácsa jár el. 17

peres és 27 nemperes katonai fellebbviteli ügyben volt szükséges két kirendelt katonai elsőfokú bíró bevonása.

2. Ilyen esetben milyen jogszabályi rendelkezések mentén, milyen eljárási szabályok szerint intézkednek ennek a problémának a kiküszöbölésére, az ügyelosztási rend megtartására és a törvényes bíróhoz való jog feltételeinek biztosítására?

2.1. A hatályos törvényi rendelkezések az arra épülő kúriai iránymutatások

A vizsgált időszakban a bíróságok a **hatályos törvényi rendelkezésre épülő kúriai iránymutatások** és az annak figyelembevételével elfogadott ügyelosztási rendek szerint jártak el.

A 25/2017. (X. 17.) AB határozat indokolása [24] bekezdésének utolsó mondata szerint az alkotmánybírósági határozat rendelkező részébe foglalt alkotmányos követelmény kötelező a bíróságokra, attól eltérő jelentést nem tulajdoníthatnak az adott jogszabályi rendelkezésnek.

A bíróság tehát nem teheti meg azt, hogy a hatályos jogszabályi rendelkezést – és annak alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló indítványt elutasító alkotmánybírósági határozat rendelkező részét – figyelmen kívül hagyva nem alkalmazza a hatályos jogot (Kúria Bt.III.1.907/2017/16., BH2019.263. [26]).

Éppen ezért nem hagyható figyelmen kívül, hogy az Alkotmánybíróság a 25/2017. (X.17.) **AB határozatával nem semmisítette meg a korábbi Be. 606/B. § (1) bekezdését.** A Be. 868. § (1) bekezdését pedig az Alkotmánybíróság a 2/2020. (I. 2.) AB határozatában az Alaptörvénnyel összhangban állónak találta (Kúria Bfv.487/2023/10. sz. [27]).

A 25/2017.(X.17.) AB határozat indokolásának [34] bekezdésében maga is rámutatott: az alkotmányos követelmény figyelembevételének elmulasztását az Alkotmánybíróság utólag, megfelelő alkotmányjogi panasz alapján, esetről esetre fogja megállapítani.

Kizárólagosan az Alkotmánybíróságot illeti meg az a jog, hogy bírósági határozat alaptörvény-ellenességét vizsgálja, és annak az egyedi ügyben való jogkövetkezményeit megállapítsa (BH2019.263 [27]). Ebből nyilvánvalóan az is következik, hogy **az eljárási törvény ellenében a bíró kizártságáról a Kúria sem dönthet sem bíróság kijelölése keretében, sem felülvizsgálati eljárásban.**

2.2. Törvényszéki katonai bírák kirendelése

A katonai fellebbviteli eljárásokban az egyetlen kizárással nem érintett ítélőtáblai katonai bíró ítélőtáblai elnöki kijelölés alapján tanácselnökként járt el, a katonai fellebbviteli tanácshoz kirendelt törvényszéki bírák bevonásával. A Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsába évről évre a perjogi kizárási helyzetek orvoslása, időszerű elkerülése érdekében szükséges volt **törvényszéki katonai bírák kirendelése.** Ahogy más bíró-kizárási helyzetet, úgy a **25/2017. (X.17.) AB határozaton** alapuló kizárási problémát is a

Katonai Tanácshoz kirendelt törvényszéki katonai bírák ítélkezésbe történő bevonásával oldotta meg a Fővárosi Ítéltábla.

Az ügyelosztási rend egyik esetben sem sérült, mivel a kirendelt bírák személyét, a kirendelés időtartamát, a tanácshoz való beosztásukat az ügyelosztási rend mindig naprakészen tartalmazza.

Más ítélőtáblán egyéb esetekben a tanácsok felállása, a kizárt bírák helyettesítése érdekében az ügyelosztási rendben meghatározott módon **polgári ügyszakos bírók bevonására is sor került.**

3. Mi az OBH elnökének álláspontja igazgatási szempontból az indítványban foglalt szabályozási és gyakorlati problémafelvetésekkel kapcsolatban, különös tekintettel az indítvány 13-16. oldalán a bíró kirendeléséről, a bíró ideiglenes kijelöléséről, valamint a 21-22. oldalon a bíró kizárásáról szóló alkotmányos követelmények alkalmazása tekintetében rendelkezésre álló tapasztalatokról?

3.1. Kirendelés

Nincs tudomásom arról, hogy bíró kirendelésére a Debreceni Ítéltábla indítványában szereplő módon, azaz **az ügy bíróságra érkezését (és a szignálást) követően került volna sor.**

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) alapján **nincs lehetőség arra, hogy egy bíró adott ügyben történő eljárásra kerüljön kirendelésre.**

A bíró kirendeléséről egyrészt a törvényszék elnöke, másrészt az OBH elnöke intézkedhet a Bjt. 31. § (1) bekezdése szerint.

Az OBH elnöke bíró kirendeléséről kizárólag a Bjt. előírásai alapján intézkedik, a kirendelésről szóló OBH elnöki határozat

- a kirendelés okát (ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása, avagy szakmai fejlődés elősegítése),
- a kirendelés időtartamát és
- a kirendelés módját (eredeti ítélkezési tevékenység megtartásával, megtartása nélkül, részbeni megtartásával)

tartalmazza.

A Bjt. 2023. június 1. napjától hatályos 32. § (1a) bekezdése szerint „ha a bírót az OBH elnöke kívánja kirendelni, előzetesen be kell kérnie az OBT egyetértését, és a kirendelésre **az OBT egyetértésével kerülhet sor.**”

A fenti - kirendelésre vonatkozó - válaszból következően **arról sincs tudomásom**, hogy valamely bíróságon az **ügyelosztási rendet a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény** (Bsz.) 9. § (1) bekezdésére figyelemmel – **utólagos kirendelés** esetén – módosítani kellett volna.

3.2. Kijelölés

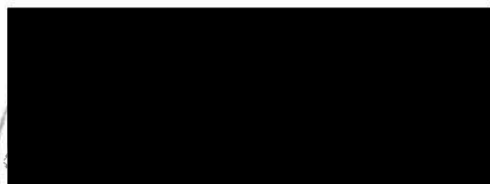
A bíró ideiglenes kijelölésének esetét a Bjt. nem ismeri. A Bjt. 30. §-ában foglaltak szerint a közigazgatási ügyekben eljáró bírák, a munkaügyi ügyekben eljáró bírák és a Be. 680. § (4) bekezdése alapján a fiatakorú elleni büntetőeljárásban ítélező bírák kerülnek kijelölésre.

3.3. Kizárás

Az OBH nem tart nyilván olyan adatokat, amelyek a kizárás elintézésére a Be. 17. §-ában foglaltakat veszik alapul, ha a **kizárás igazgatási ügykörben nem volt elintézhető.**

Budapest, 2025. március ²⁵ „.....”

Tisztelettel:

Dr. Sényei György

